

RA
EL 25

RA EL 25

RÅD OCH ANVISNINGAR TILL AMA EL 25

Svensk Byggtjänst välkomnar synpunkter på publikationen, liksom förslag på ändringar och kompletteringar.

AB Svensk Byggtjänst

111 57 Stockholm

Tel 08-457 10 00

www.byggtjanst.se

© 2025 Svensk Byggtjänst

Grafisk form: Ulmaja&Co AB

Figurer: Elin Brander, Artistica

Sättning: Skribenta

eISBN 978-91-7917-249-7

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord	13
Upprätta tekniska beskrivningar med stöd av AMA-systemet	15
6 El- och telesystem	19
61 Kanalisationssystem	29
63 Elkraftsystem	33
64 Telesystem	87
66 System för spänningsutjämning och elektrisk separation	120
7 Transportsystem m m	129
71 Hissystem	136
73 Rulltrappssystem och rullrampssystem	165
74 Kransystem	171
75 Rörpostsystem	173
76 System med maskindriven port, grind, dörr m m	177
78 Diverse transportsystem	183
8 Styr- och övervakningssystem	185
81 Styr- och övervakningssystem för fastighetsdrift	191
82 Styr- och övervakningssystem för processinstallationer	194
84 Styr- och övervakningssystem för trafik	194
B Förarbeten, hjälparbeten, saneringsarbeten, flyttning, demontering, rivning, röjning m m	197
BB Förarbeten	197
BBB Utförda undersökningar o d	197
BBC Undersökningar o d	201
BC Hjälparbeten, tillfälliga anordningar och åtgärder m m	202
BCT Hjälparbeten för installationer	202
BCV Tillfälliga installationer	203
BD Saneringsarbeten	204
BDV Sanering av installationer	204
BE Flyttning, demontering och rivning	204
BEB Flyttning	204
BEC Demontering	206
BED Rivning	208
BEH Slopande	210

BH	Åtgärder för återanvändning av material	211
BHB	Åtgärder för demonterat material	211
BHC	Åtgärder för tillhandahållna material	211
BJ	Geodetiska mättningsarbeten	212
BJD	Geodetiska mättningsarbeten för installationer	212
L	Puts, målning, skyddsbeläggningar, skyddsimpregneringar m m	215
LC	Målning m m	215
LCV	Skyddsmålning av konstruktioner i installationer	215
LD	Skyddsbeläggning	216
LDV	Skyddsbeläggning av installationer	216
LE	Klotterskyddsbehandling	218
LEV	Klotterskyddsbehandling av installationer	218
P	Apparater, ledningar m m i rörsystem eller rörledningsnät	219
PJ	Värmeväxlare, kondensorer och förångare	219
PJE	Tappvattenvärmare	219
PS	Ventiler m m i vätskesystem och gassystem	220
PSA	Ventiler och shuntgrupper med sammansatt funktion	220
PSD	Styrventiler	223
S	Apparater, utrustning, kablar m m i el- och telesystem	229
SB	Elkanalisation, förläggingsmateriel m m	232
SBB	Förtillverkade fundament till stolpe e d, elutrustning e d	232
SBC	Stolpar m m	234
SBD	Kabelstegar, kabelrännor, bärlinor o d	240
SBE	Dosor	245
SBF	Kanalsystem	248
SBG	Uttagsstavar, uttagsboxar m m	251
SBH	Apparatlådor, kopplingsboxar m m	253
SBJ	Kabelgenomföringar	253
SBK	Stativ och skåp	256
SBL	Fästdon för apparater, kablar, ledare m m	257
SBM	Brunnar för elkanalisation	261
SBN	Kabelskydd och kabelmarkeringar	261
SBQ	Kanalisation av elinstallationsrör	263
SC	El- och telekablar m m	268
SCA	Kablar av sammansatt typ	269
SCB	Kraftkablar	269
SCC	Installationskablar	273
SCD	Flexibla kablar för elkraft	278
SCE	Specialkablar för elkraft	278
SCF	Telekablar	279
SCG	Kablar för brand- och utrymningslarm	283

SCH	Koaxialkablar	285
SCI	Kablar i fastighetsnät o d	288
SCJ	Fiberoptiska kablar	290
SCK	Anslutnings- och korskopplingskablar för teleutrustning	293
SCL	Specialkablar för teleutrustning	294
SCM	Kablar för styrning, mätning och indikering	294
SCN	Kablar för bussystem	298
SCP	Hisskorgskablar	300
SCQ	Hängkabelledningar	301
SCR	Hängspiralkabelledning	301
SCS	Kablar för snabbkopplade installationssystem	301
SD	Skarvar, förbindningsdon o d i el- eller telesystem	303
SDB	Elektriska förbindningar och skarvar	304
SDC	Förbindningsdon o d i el- eller telesystem	305
SDD	Förbindningsdon o d för snabbkopplade installationssystem	309
SE	Reläer och skydd samt apparater för mätning och övervakning i el- och telesystem	310
SEA	Apparater med sammansatt funktion	310
SEB	Reläer o d	310
SEC	Smältsäkringar och dvärgbrytare	312
SED	Jordfelsbrytare	314
SEE	Överspänningsavledare o d	314
SEF	Mätinstrument och mätare för elektriska storheter	316
SEG	Larm- och övervakningsapparater i el- eller telesystem	318
SEH	Vakter i el- eller telesystem	321
SEJ	Drifftidsmätare och räknare	322
SEK	Reläskydd	323
SF	It-utrustning, programvaror m m i installationssystem	324
SFB	Datorer och datorenheter	324
SFC	Kringutrustning för datorer	327
SFD	Programmerbara logiska kontrollenheter	329
SFE	Datorprogramvaror	333
SFF	Aktiv nätverksutrustning	340
SFG	Adaptrar i nätverk	342
SG	Systemkomponenter, program m m i bussystem	342
SGB	Systemkomponenter	342
SGC	In- och utgångsmoduler	344
SGD	Displayer	345
SGE	Kommunikationsenheter	346
SGF	Programvaror och programmeringsutrustningar i bussystem	346
SGJ	Tillbehör i bussystem	348

SH	Utrustning för elenergiproduktion	348
SHB	Motordrivna generatoraggregat	348
SHC	Utrustning för vindkraft	350
SHD	Utrustning för solcellsanläggningar	350
SHE	Utrustning för vattenkraft	351
SHF	Utrustning för bränsleceller	351
SJ	Apparater och utrustningar för lagring, transformering, faskompensering, omriktning m m	352
SJB	Batterier	352
SJC	Transformatorer	354
SJD	Strömförsörjningsaggregat	357
SJE	Kondensatorutrustningar	358
SJF	Omriktare	359
SJG	Reaktorer m m	363
SJH	Spänningsstabilisatorer	363
SJK	Övertonsfilter	364
SK	Kopplingsutrustningar och kopplingsapparater	365
SKB	Kopplingsutrustningar	365
SKC	Skensystem	374
SKF	Elkopplare i kopplingsutrustning m m	376
SKY	Diverse apparater och utrustningar för kopplingsutrustningar och kopplingsapparater	383
SL	Apparater och utrustningar för manövrering och automatisk styrning i elsystem	384
SLB	Strömställare m m i elsystem	384
SLC	Kopplingsur, trappautomater, tidströmställare m m	386
SLD	Manöverkopplare, gränslägesbrytare m m	387
SLE	Styrdon i elsystem	390
SLF	Givare, vakter m m i elsystem	393
SLG	Don för spänningsreglering, fasning, återinkoppling m m	394
SM	Uttag i elkraftsystem	395
SMB	Eluttag	395
SMC	Uttagscentraler	402
SN	Ljusarmaturer, ljuskällor m m	404
SNB	Fasta ljusarmaturer i hus	406
SNC	Flyttbara ljusarmaturer i hus	406
SND	Ljusarmaturer för utomhusbelysning	406
SNE	Ljusarmaturer för särskilda ändamål	407
SNF	Ljusarmaturer för nödbelysning m m	407
SNG	Strålkastare och spotlights	408
SNL	Fiberoptiska ljusanordningar	408
SNM	Ljusarmaturer, skyltar m m med neonljus	408

SNN	Ljusskyltar	408
SNP	Ljuskedjor, indikeringsljus m m	408
SNQ	Ljusarmaturer i flygplatsljussystem	409
SNR	Ljusarmaturer för varning	409
SNT	Belysningsmateriel	409
SP	Elapparater och utrustningar för uppvärmning	410
SPB	Apparater och anordningar för eluppvärmning	410
SQ	Roterande elmaskiner	414
SQB	Likströmsmaskiner	416
SQC	Växelströmsmaskiner	417
SR	Anordningar för spänningsutjämning och elektrisk separation	419
SRB	Jordelektroder, jordningsledare o d	419
SRC	Anordningar för åskskyddssystem	422
SRD	Spänningsutjämningsledare o d	423
SRE	Anslutningsledare för avledare	426
SRG	Anordningar för skydd mot statisk elektricitet	427
SRH	Anordningar för nempskydd	427
SRL	Anordningar i system för begränsning av elektriska och magnetiska fält	428
SRM	Anordningar för elektrisk separation	428
SS	Oisolerade ledare	429
SSB	Friledningar	429
SSC	Oisolerade ledare i fördelningssystem för elkraft	431
SSD	Kontaktledningar och strömskenor till spåraneläggning	432
T	Apparater och utrustning i telesystem	433
TB	Apparater i teletekniska säkerhetssystem	434
TBB	Apparater i teletekniska larmsystem	434
TBC	Apparater i teletekniska kontrollsystem	453
TBD	Apparater i teletekniska system för detektering av föremål	458
TE	Apparater i teletekniska signalsystem	459
TEB	Apparater i händelseaktiverade signalsystem	459
TEC	Apparater i tidsaktiverade signalsystem	466
TF	Apparater i telekommunikationssystem	468
TFC	Apparater i ljud- eller bildöverföringssystem	468
TFD	Apparater i radiokommunikationssystem	477
TFE	Apparater i telefonsystem	477
TG	Apparater i fastighetsnät o d	485
TGD	Kopplingsenheter	485
TGE	Enheter i blåsfiberinstallationer	486
TH	Apparater och utrustningar i flerfunktionsnät för telesystem	488
THB	Apparater och utrustningar i flerfunktionsnät för telesystem - PDH	488

THC	Apparater och utrustningar i flerfunktionsnät för telesystem - SDH	488
THD	Apparater och utrustningar i flerfunktionsnät för telesystem - WDM	488
TK	Apparater i styr- och övervakningssystem för teleinstallationer	488
TKB	Apparater i teletekniska styrsystem	488
U	Apparater för styrning och övervakning	491
UA	Apparater med sammansatt funktion för styrning och övervakning	492
UB	Givare	492
UBA	Givare med sammansatt funktion	496
UBB	Givare för temperatur	496
UBC	Givare för tryck	499
UBD	Givare för fukt	501
UBE	Givare för flöde	502
UBF	Givare för nivå	502
UBG	Givare för volym	503
UBH	Givare för hastighet	503
UBJ	Givare för varvtal	504
UBK	Givare för koncentration	504
UBL	Givare för strålning	508
UBY	Givare för diverse mätstorheter	508
UC	Styrfunktionsenheter	509
UCA	Styrfunktionsenheter med sammansatt funktion	511
UCB	Styrfunktionsenheter för temperatur	511
UCC	Styrfunktionsenheter för tryck	512
UCD	Styrfunktionsenheter för fukt	512
UCE	Styrfunktionsenheter för flöde	512
UCF	Styrfunktionsenheter för nivå	512
UCG	Styrfunktionsenheter för volym	512
UCH	Styrfunktionsenheter för hastighet	512
UCJ	Styrfunktionsenheter för varvtal	512
UCK	Styrfunktionsenheter för koncentration	512
UCL	Styrfunktionsenheter för strålning	512
UD	Mätstyrdon	512
UDB	Mätstyrdon för temperatur	514
UDC	Mätstyrdon för tryck	515
UDD	Mätstyrdon för fukt	515
UDE	Mätstyrdon för flöde	515
UDF	Mätstyrdon för nivå	515
UDG	Mätstyrdon för volym	515
UDH	Mätstyrdon för hastighet	516
UDJ	Mätstyrdon för varvtal	516
UDK	Mätstyrdon för koncentration	516

UDL	Mätstyrdon för strålning	517
UDY	Mätstyrdon för diverse mätstorheter	517
UE	Ställdon	517
UEB	Ställdon för spjäll	519
UEC	Ställdon för ventil	520
UED	Ställdon för lucka e d	520
UEF	Ställdon för motordriven potentiometer	520
UF	Styr- och logikenheter	521
UFC	Riktningventiler, omkopplare m m i pneumatiskt system	521
UFD	Cylindrar m m i pneumatiskt system	521
UFF	Signalomvandlare, logikenheter, börvärdesomställare m m	521
UG	Mätare	523
UGA	Mätare med sammansatt funktion	525
UGB	Mätare för temperatur	525
UGC	Mätare för tryck	526
UGD	Mätare för fukt	526
UGE	Mätare för flöde	526
UGF	Mätare för nivå	526
UGG	Mätare för volym	526
UGH	Mätare för hastighet	526
UGJ	Mätare för varvtal	526
UGK	Mätare för koncentration	526
UGL	Mätare för strålning	526
UGM	Mätare för tid	526
UJ	Apparater och utrustningar för styrning och övervakning av järnvägstrafik	527
UJB	Apparater i signalställverks-, linjeblockssystem och signalsystem för rangering och depåer	527
UJC	Apparater för lokalt manöversystem för signalställverk	527
UJD	Signaler, tavlor o d för yttre signalering från banan	527
UJE	Utrustningar för tågövervakningsbesked	528
UJF	Utrustningar för detektering och hinderkontroll av spåravnitt	528
UJG	Apparater och utrustningar för växlar och spårspärrar	529
UJH	Apparater och utrustningar i system för vägskydd	529
UJK	Apparater och utrustningar i fjärrstyrningssystem	529
UK	Apparater och utrustningar för styrning och övervakning av vägtrafik	530
UKB	Apparater och utrustningar för trafiksignaler	530
W	Apparater, maskiner m m i transportsystem	537
WB	Apparater, maskiner m m i hisssystem	537
WBB	Konstruktioner för infästning, upphängning, avskiljning m m i hisssystem	537
WBC	Lyft- och draganordningar m m i hisssystem	539

WBD	Gejder, motvikter m m i hisssystem	540
WBE	Säkerhetsanordningar i hisssystem	542
WBF	Maskiner, växlar m m i hisssystem	544
WBG	Lastbärare m m i hisssystem	545
WBH	Stationer i hisssystem	551
WBJ	Manöverdon och indikeringsdon i hisssystem	560
WBY	Diverse apparater, maskiner m m i hisssystem	562
WD	Apparater, maskiner m m i rulltrappssystem eller rullramppssystem	563
WDB	Bärande konstruktioner, balustrader m m i rulltrappssystem eller rullramppssystem	563
WDC	Stegkedjor och handledare till rulltrappssystem eller rullramppssystem	565
WDD	Säkerhetsanordningar till rulltrappssystem eller rullramppssystem	566
WDE	Maskiner, växlar m m till rulltrappssystem eller rullramppssystem	566
WDF	Lastbärare m m till rulltrappssystem eller rullramppssystem	567
WDG	Stationer till rulltrappssystem eller rullramppssystem	568
WDH	Manöverdon och indikeringsdon m m i rulltrappssystem eller rullramppssystem	569
WE	Apparater, maskiner m m i rörpostsystem	570
WEB	Transportrör och rörväxlar i rörpostsystem	570
WEC	Säkerhetsanordningar i rörpostsystem	572
WED	Drivaggregat i rörpostsystem	572
WEE	Patroner i rörpostsystem	572
WEF	Stationer i rörpostsystem	572
WEG	Manöverdon och indikeringsdon i rörpostsystem	573
WG	Apparater, maskiner m m i kransystem	573
WGA	Sammansatta apparater, maskiner m m i kransystem	574
WGB	Bärande konstruktioner i kransystem	574
WGC	Lyftanordningar i kransystem	574
WGD	Säkerhetsanordningar i kransystem	574
WGE	Maskinerier m m i kransystem	574
WGF	Kabelvagnar i kransystem	575
WGG	Manöverdon och indikeringsdon i kransystem	575
WH	Apparater, maskiner m m till maskindriven port, grind, dörr e d	576
WHB	Portmaskinerier och grindmaskinerier m m	576
WHC	Styrdon till port, grind, dörr e d	577
WHD	Indikeringsdon till port, grind, dörr e d	579
WY	Apparater, maskiner m m till diverse transportsystem	579
WYB	Apparater, maskiner m m till hängställningar, fasadbryggor m m	579
WYC	Apparater, maskiner m m till maskindrivet lyftbord e d	579
WYD	Apparater, maskiner m m till transportband m m	580
WYE	Apparater, maskiner m m till småvaruhissar	580
WYF	Apparater, maskiner m m till soptransporthissar	581

WYG	Apparater, maskiner m m till trapphissar	581
WYH	Apparater, maskiner m m till varumottag	581
Y	Märkning, kontroll, dokumentation m m	583
YF	Anmälnings- och ansökningshandlingar	583
YFB	Anmälningshandlingar	583
YFC	Ansökningshandlingar	583
YG	Märkning och skyltning	584
YGB	Märkning	584
YGC	Skyltning	598
YH	Kontroll, injustering m m	605
YHB	Kontroll	605
YHC	Injustering	613
YJ	Teknisk dokumentation	616
YJB	Systemhandlingar	616
YJC	Bygghandlingar	617
YJD	Underlag för relationshandlingar	622
YJE	Relationshandlingar	624
YJF	Digital förvaltningsinformation	631
YJG	Kontrolldokument, intyg o d	631
YJJ	Miljödokumentation	632
YJK	Produktdokumentation	633
YJL	Drift- och underhållsinstruktioner	635
YJM	Säkerhetsinstruktioner	638
YJN	Brukarinstruktioner	639
YK	Utbildning och information	640
YKB	Utbildning och information till drift- och underhållspersonal	640
YKC	Utbildning och information till brukare	642
YL	Arbeten efter slutbesiktning	642
YLC	Skötsel, underhåll o d	642
	Bilagor	645
	Förteckning över åberopad litteratur e d	649
	Förteckning över åberopad standard	657

FÖRORD

AMA EL med tillhörande Råd och anvisningar (RA) och Mät- och ersättningsregler (MER) utgör en av fyra tekniska delar som ingår i AMA-systemet. Den första AMA-delen utkom på 1950-talet och de olika AMA-delarna har sedan dess uppdaterats kontinuerligt men med varierande tidsintervall. Från och med 2007 sker uppdateringen av de tekniska delarna vart tredje år.

AMA EL 25 tillsammans med RA EL 25 och MER EL 25 hör till 2025 års generation.

Hösten 2023 påbörjade en grupp utredare bestående av tekniska experter arbetet med att granska och aktualisera innehållet i AMA och RA med avseende på teknisk utveckling inom området, ny och reviderad standard och förslag från AMA-nytt Beskrivningsdel.

Resultatet av uppdateringen gick i juni 2024 ut på bred remiss till branschens aktörer, vilket gav betydelsefulla synpunkter på innehållet. Dessa har med stöd av utredarna arbetats in där det har varit möjligt.

MER EL 25 har uppdaterats och remissbehandlats parallellt med uppdateringen av AMA EL 25 och RA EL 25.

Utredare har varit:

Alexander Thorell, Teknikkonsultbyrån Gävleborg AB

Anders Wester, Källarbacken produktion

Clas Larsson, Sweco Sverige AB

Elinor Söderström, PE Teknik & Arkitektur AB

Henrik Uddh, Primocon Teknikkonsult Skövde AB

Håkan Gustafson, Teknik och Natur – H Gustafson AB

Jonny Lejåker, Rullhtekk AB

Kenth Ryeskog, KR Konsult & Teknik

Lars Söderberg, VDT Konsult i Nerike AB

Mattias Hernegran, Team TSP AB

Mikael Arveng, Svenska Kraftnät

Mikael Hemnell, Schneider Electric Sverige AB

Mikael Skogmo, WSP Sverige AB

Olle Blom, AFRY Sweden AB

Oliver Gallas, Trafikverket

Per-Olof Jönsson, WSP Sverige AB

Stefan Jonsson, PE Teknik & Arkitektur AB

Ulf Andersson, Rejlers Sverige AB

Från Svensk Byggtjänst har Per Andersson och Nils-Olof Wängstedt haft rollen som projektledare. Caroline Jansson och Elin Swenning har varit projektkoordinatorer.

I den referensgrupp som är kopplad till AMA EL ingår följande personer:

Clas Larsson, Sweco Sverige AB, Fredrik Byström Sjödin, Installatörsföretagen Service i Sverige AB, Hans Heldring, INSU AB, Joakim Carlsson, Installatörsföretagen Service i Sverige AB, Joakim Grafström, SEK Svensk Elstandard, Kenth Ryeskog, KR Konsult & Teknik, Magnus Andersson, MA Eldesign AB, Mattias Hernegran, Team TSP AB, Oliver Gallas, Trafikverket och Peter Kindblom, Statens fastighetsverk.

Från Svensk Byggtjänsts sida hoppas vi att AMA EL 25, med tillhörande RA och MER, ska ge byggsektorn ett hjälpmedel för rationellt och ändamålsenligt byggande. Vi tar tacksamt mot användares erfarenheter och synpunkter på innehållet inför kommande uppdateringar.

Ett varmt tack till alla som deltagit i arbetet!

Stockholm i mars 2025

AB Svensk Byggtjänst

Kajsa Hessel

Anette Mårtensson
Benkowski

Per Andersson
Nils-Olof Wångstedt

VD

Produktchef AMA

Projektledare AMA EL

UPPRÄTTA TEKNISKA BESKRIVNINGAR MED STÖD AV AMA-SYSTEMET

Administrativa föreskrifter, beskrivningar, ritningar och andra handlingar är underlag för produktion av byggnader, anläggningar och dess installationer. När arbetena utförs på entreprenad, och beställaren svarar för projekteringen, ingår sådana handlingar normalt i förfrågningsunderlaget för beställarens upphandling.

Av förfrågningsunderlaget ska arbetets omfattning och krav på kvalitet, funktion, utförande och andra prisbildande faktorer framgå på ett entydigt sätt. När krav på funktion anges bör dessa i första hand grunda sig på egenskapsvärden som går att kontrollera med provning eller mätning.

Förfrågningsunderlaget kommer senare att ingå i kontraktshandlingarna som en del av avtalet mellan beställare och entreprenör.

En beskrivning upprättad enligt principerna för teknisk AMA kallas teknisk beskrivning och ska följa de regler som finns beskrivna i AMA EL 25, avsnittet *Tillämpning av AMA-systemet*. För de regler som gäller då mängdförteckning upprättas enligt AMA-systemet, se MER EL 25.

Struktur och princip för urval av koder och rubriker

AMA-systemets hierarkiska struktur av koder och rubriker medför att beskrivningar utformas på ett branschgemensamt sätt. Det underlättar igenkänningen för alla parter när beskrivningen ska upprättas, när entreprenadarbetena ska kalkyleras och senare när arbetet ska beredas på arbetsplatsen.

Pyramidregeln innebär att projektspecifika krav som skrivs in i en teknisk beskrivning hör ihop med och ska läsas tillsammans med krav under koder och rubriker även på högre nivåer i hierarkin. Det betyder att krav under en eller flera överordnade koder och rubriker ingår även om dess kod och rubrik inte är angiven i den tekniska beskrivningen.

På motsvarande sätt innebär råd och anvisningar under en viss kod och rubrik att hänsyn ska tas till råd och anvisningar under överordnade koder och rubriker.

I beskrivningen ska den kod och rubrik i hierarkin föras in som närmast motsvarar de krav som arbetena avser. För ökad tydlighet är det brukligt att även införa de två högsta eller två av de tre högsta överordnade koderna och rubrikerna i den tekniska beskrivningen, trots att de gäller med stöd av pyramidregeln.

Principen beskrivs med exemplet nedan.

S   APPARATER, UTRUSTNING, KABLAR M M I EL- OCH TELESYSTEM
SMB   ELUTTAG
SMB.31   Lampputtag i armaturdosa

Krav under SMB.31 gäller tillsammans med krav under S, SM, SMB och SMB.3 enligt pyramidregeln. Koder och rubriker S och SMB är införda med syfte att underlätta läsningen.

Tillämpning av RA

RA, Råd och anvisningar till AMA, används för att projektanpassa en teknisk beskrivning till aktuella förhållanden. I RA ges förslag på uppgifter som kan vara relevanta att föra in så att den tekniska beskrivningen tillsammans med övriga kontraktshandlingar bidrar till kalkylerbarhet och förståelse.

En generell beskrivning av AMA-systemet och hur det tillämpas finns i AMA EL 25, avsnitten *Introduktion till AMA-systemet* och *Tillämpning av AMA-systemet*.

Genom att föra in de koder och rubriker som är aktuella för projektet och tillämpa de regler och principer som hör till AMA-systemet, ingår kraven i beskrivningen. Därav följer att AMA och teknisk beskrivning ska läsas tillsammans.

Den tekniska beskrivningens koder och rubriker kompletteras med projektspecifika krav med stöd av RA och relevanta ändringar eller tillägg från AMA-nytt Beskrivningsdel. En teknisk beskrivning ska kunna läsas tillsammans med enbart AMA och ska därför aldrig innehålla hänvisning vare sig till uppgifter i RA eller AMA-nytt Beskrivningsdel.

Råd och anvisningar till specifika koder och rubriker är av praktiska skäl ofta kategoriskt formulerade med avseende på vad som ska anges i den tekniska beskrivningen. De ska därför inte tillämpas generellt. Det betyder att uppgifter som förs in i den tekniska beskrivningen alltid ska vara anpassade för att gälla i det projekt som avses.

RA innehåller ett bredare urval av koder och rubriker än AMA. Dessa koder och rubriker omfattas av AMA-systemets regler och används i den tekniska beskrivningen för projektspecifika krav.

Symbolen **AMA** efter en kod innebär att det finns krav under motsvarande kod och rubrik i AMA.

Det förekommer att kraven till koder och rubriker i AMA-systemet är ordnade i som mest fyra nivåer av okodade rubriker. Syftet är att strukturera och underlätta läsning och förståelse.

Text som förs in i en teknisk beskrivning ska vara klar, koncis och utan värderande förstärkningsord.

Ordvalet ska vara konsekvent och utan synonymer för samma begrepp.

Text ska avse uppgifter om kvalitet och andra prisbildande faktorer samt innehålla kompletterande uppgifter om arbetenas omfattning. Exempel på prisbildande faktorer är uppgifter som dimension, typ, kulör, ytstruktur och andra egenskaper för kvalitet och funktion.

Figurer

De figurer som förekommer är principiella och generella. De kan visa hur en viss detalj principiellt ska utföras, men de är inte skalenliga och visar inte fullständiga anslutningar till byggnadsverket i övrigt.

Hänvisningar till standard, litteratur e d

Vid hänvisning återges normalt beteckning, titel eller motsvarande utan specificering av utgåva. I förteckningar över åberopad standard och litteratur e d framgår vilken utgåva som legat till grund för RA.

Uppställning av teknisk beskrivning

Det finns två olika sätt att ställa upp en teknisk beskrivning som ansluter till AMA EL. Den kan antingen vara kapitelvis sorterad eller byggdelssorterad, se bilaga RA/1.